BUITEN- **GEWONE**

LEEUWARDER COURANT.

ZONDAG **den 3 OCTOBER 1830.**

('s Morgens 8 ure).

LEEUWARDEN, *den 3 October.* Wij vermeenen onze lezers geen ondienst te doen, door de mededeeling der navolgende ontvangene berigten, daar de gebeurtenissen elkander te snel opvolgen, om de gewone tusschentijd van de uitgave onzer Courant te gedogen.

Aangaande de beraadslagingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over 's Konings boodschap van 13 September jl., en het daarop genomen besluit, weet men thans:

Dat de voorzitter voorgesteld had, deze beraadslagingen met opene deuren te houden, doch dat een groot aantal leden van het bij artikel 108 der grondwet gegeven regt gebruik gemaakt en begeerd hebben, dat dezelve in besloten vergadering zouden plaats hebben.

Dat vervolgens, de vraag ontstaan zijnde, of men op de beide vraagpunten vervat in de Koninklijke boodschap, stellig zoude antwoorden, dan wel of men met een voorwaardelijk antwoord zoude kunnen volstaan, — door de meerderheid besloten is, dat het antwoord stellig bevestigend of ontkennend zoude moeten zijn.

En dat eindelijk op de vraag *of de ondervinding de noodzakelijkheid heeft aangetoond, om de nationale instellingen te wijzigen*, door 50 leden een *bevestigend*, door 44 een *ontkennend* antwoord is gegeven, hebbende 6 leden verklaard geen bepaald antwoord te kunnen geven; — terwijl op de tweede vraag: *of in dat geval de betrekkingen, door de traktaten en de grondwet, tusschen de twee groote afdeelingen van het Koningrijk gevestigd, tot bevordering van het gemeenschappelijk belang, in vorm of aard, zouden behooren te worden veranderd*, — 55 leden een *bevestigend*, 43 een *ontkennend* antwoord gegeven, en 2 verklaard hebben, geen bepaald antwoord te kunnen geven.

Den 30 September. In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van dezen avond, is men over de twee belangrijke vraagpunten ter stemming overgegaan, waarvan de uitslag geweest is, dat ook deze Kamer de twee vragen met eene meerderheid van 31 tegen 7 stemmen toestemmend heeft beantwoord.

Men verzekert dat de heer *de la Coste*, Minister van Binnenlandsche Zaken zijn ontslag heeft gevraagd.

Volgens de laatst ontvangene berigten, moest het hoofdkwartier van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Frederik* der Nederlanden op den 29 naar Waelhem, een dorp bij Mechelen aan den straatweg naar Antwerpen, worden overgebragt; blijvende de troepen ook Mechelen en Vilvoorde bezetten.

Te Geraerdsbergen, Maldeghem en Deinze, in Oost-Vlaanderen, hebben er op het voetspoor der naburige provincien, oproerige bewegingen plaats gehad, en navolgingen van hetgeen men elders gezien heeft.

Ook te Gend zelf is in den avond van den 28 de rust aanmerkelijk gestoord geworden, het is echter aan de gewapende magt, vereenigd met de burgers, gelukt dezelve te herstellen, zonder dat er geweldige maatregelen hebben behoeven genomen te worden. De uitgever van het dagblad *le Catholique* is in hechtenis genomen en derzelver drukpersen verzegeld.

Volgens de laatste berigten uit Namen was het aldaar rustig.

Ook in West-Vlaanderen en bepaaldelijk in de hoofdplaats Brugge, hadden er, gelijk gisteren is medegedeeld, ongeregeldheden plaats gehad. Na dat de bezetting op den 27 de stad had verlaten, heeft zich al ras eene menigte volks naar het Raadhuis begeven, en aldaar een oud vaandel, nog uit den tijd van vorige onlusten aanwezig, weten te verkrijgen, hetzelve op den toren geplaatst, en de zoogenaamde triumfklok doen luiden, terwijl men zich ook weder van kokarden, uit de oude kleuren zamengesteld, heeft voorzien.

Men had reeds voorspeld dat de stedelijke regering stond afgezet te worden. Het was dan ook denkelijk om hiertoe aanleiding te geven, dat op den 28 zeker wel bekend persoon ten raadhuize verscheen, en aan de regering kennis gaf van den aantogt van vreemd krijgsvolk op Brussel, met nog een aantal ongerijmde omstandigheden; begeerende dienvolgens, dat men dadelijk aan het volk wapens in handen gaf, ten einde dezen *buitenlandschen* aanval af te slaan.

De regering, het oogmerk hiervan beseffende, heeft het des niettemin dienstig gerekend, om eene oproeping te doen aan allen, die gewoon waren met wapens om te gaan, om hunne dienst te komen aanbieden, en tevens arbeid aangeboden aan alle werklieden, welke daar naar zochten, tegen een redelijk loon.

Door dit een en ander hoopte men verdere ongeregeldheden voor te komen.

Het krijgsvolk, dat uit Brugge vertrokken was, is te Ostende binnen getrokken; en heeft de driekleurige vlag, die ook reeds aldaar waaide, doen neêrhalen, en het wettig gezag hersteld.

Te Meenen en Nieuwpoort was alles wel. Ook te Yperen waren de pogingen, om de rust te verstoren, tot hiertoe mislukt.

Het *Journal d' Anvers* deelt de volgende berigten uit Brussel mede.

„ Het burgerlijk gezag is in handen eener voorloopige Regering, zamengesteld uit de volgende personen: *van der Linden van Hoogvorst*, *Rogier* van Luik, *de Merode*, *Gendebien*, *van de Weyer*, *Jolij*, oud Kapitein der artillerie, *van der Linden* en *Nicolaij*.

„ De gewapende magt staat onder Don *Juan van Halen*, gewezen Adjudant van den Spaanschen Generaal *Mina*.

„ Deze heeft bij eene dagorde bekend gemaakt, dat zijn Adjudant, Baron *de Fellner*, gesneuveld is.

„ Voor degenen die gesneuveld zijn, is eene lijkdienst gehouden. Dezelve zijn op de St. Michielplaats begraven, en bij een besluit der voorloopige regering is bepaald, dat hun een gedenkteeken zal worden gezet, en dat hunne achtergeblevene betrekkingen onderstand zullen erlangen.

„ Men heeft de verwoesting te Brussel zeer overdreven voorgesteld. Er is eene versterking van Waalsche mijnwerkers aangekomen, alsmede een aantal vrijwilligers uit Ath, met eenige stukken geschut.

Naar de laatste berigten uit Mechelen waren de gemoederen aldaar nog steeds gespannen; doch de rust was niet verbroken. De militairen hielden dag en nacht goede wacht; het kanon stond op de markt.

De commandant der gewapende burgerwacht te Leuven, *de Neef*, heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij alle omliggende gemeenten verzoekt, om twee ruiters in de hoofdplaats van hun district te leveren, en waarbij hij elk en een iegelijk uitnoodigt, om de troepen allen mogelijken afbreuk te doen, zoo door haar aan te vallen als door het afsnijden van levensmiddelen en krijgsbehoeften.

Nog ziet er te Leuven eene andere proclamatie het licht, welke men aan den befaamden *Roussel* toeschrijft. Deze is bij duizenden verspreid en aan de Walen gerigt, om hen tegen de Hollandsche troepen, zoo als hij het koninklijk krijgsvolk noemt, op te ruijen.

Te St. Nicolaas heerscht, naar eenen brief uit die stad van den 27, bij voortduring de beste geest.

In den ochtend van Dingsdag heeft men te Maastricht zwaar hooren schieten van den kant van Luik, dat men toeschreef aan eene poging van het garnizoen der citadel, om het opwerpen van batterijen achter de voorstad St. Walburgis te beletten. Later is dit vermoeden bevestigd geworden door de tijding, dat de aldaar gemaakte werken vernield en de voorstad door de citadel nedergeschoten is.

De regering van Maastricht heeft de inwoners dier stad tot rust en orde aangemaand, met bijvoeging, dat bijaldien dezelve niet door gewone middelen konden worden gehandhaafd, de kommandant alsdan, volgens de hem verleende magt, de stad en vesting in staat van beleg zou verklaren.

De Potter is te Brussel aangekomen; zijn rijtuig is over de barricades door het volk geheschen, hij heeft er eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij de burgers bedankt voor de wijze, waarop zij hem ontvangen hebben, en verklaart, zich geheel te wijden aan de zaak der vrijheid en gelijkheid. Hij is aan het provisioneel bestuur toegevoegd geworden.

Het provisioneel bestuur heeft den heer *van Meenen* tot gouverneur van Zuidbraband benoemd, en ook nieuwe directeurs voor de posterijen, gevangenissen en hospitalen aangesteld.

Hetzelfde bestuur heeft alle de verbannen Belgen en anderen, die zich buiten 's lands bevinden, doen terugroepen.

De *Courrier des Pays-Bas* maakt bekend, dat het tot officieel blad door het provisioneel bestuur gekozen is, en meldt, dat te Mons de burgers en troepen eensgezind zijn en gezamenlijk de stad bewaren. Ook zegt het, dat de bevelhebber van Ath door het volk gevangen gezet is.

Uit de berigten, van de zijde der opstandelingen bekend gemaakt, blijkt, dat op den eersten dag van den intogt der troepen binnen Brussel, eene groote verwarring in die stad geheerscht heeft; dat bijna al de hoofden hunne posten verlaten hebben, uitgenomen de heer *d'Hoogvorst*, en dat de mismoedigheid der burgers zoo groot was, dat de tegenweer alstoen bijna alleenlijk aan de Luikenaren en andere vreemdelingen is overgelaten. In den nacht van Vrijdag begon de moed onder de opstandelingen te herleven, welke vermeerderd werd door de aankomst van versterkingen uit de nabij gelegen dorpen en plaatsen. Nu begonnen de muiters aanvallenderwijs te werk te gaan, en maakten zich meester van onderscheidene huizen langs het park. Nieuwe versterking uit Halle, Gosselies, Uccle, Anderlecht, Braine, Lalleud, Waterloo, Genappe en andere plaatsen kwamen aan, die het getal der strijders aan de zijde der opstandelingen zeer vermeerderde. De Koninklijke troepen, van alle zijden uit de huizen bestookt, werden thans genoodzaakt, de Place Royale te verlaten en in het park te blijven. Op dezen dag werd de navolgende Proclamatie door de leden van het provisioneel bestuur gedaan:

PROCLAMATIE.

Dappere Patriotten!

„ Gij zijt de ware kinderen van België. Gisteren en heden hebt gij aan Europa getoond, dat gij ook der vrijheid waardig zijt. Drie dagen van strijd hebben de Parijsche bevolking onsterfelijk gemaakt; Brussel, door hare vrienden en bondgenooten uit de andere steden bijgestaan, is niet beneden eenen zoo schoonen roem gebleven.

„ Nog eenige moedige inspanningen en de overwinning behoort ons voor altijd. De bevolking der omliggende gemeenten komen, brandende van ijver om het Belgische bloed te wreken, en de zege der vrijheid te voltooijen. Het overwinnende Leuven zegt u zijne moedige en roemvolle burgerij toe: zijt dus vol vertrouwen. De mismoedigheid heerscht in het vijandelijke leger. De Voorzienigheid heeft den moed ontnomen aan Belgische soldaten, die zich niet schamen hunne vanen met het zuivere bloed hunner broeders te besmetten.

„ Burgers van Brussel, die de plundering van uwe huizen ducht, kent gij de misdadige hoop, welke men niet vreest den soldaten in te blazen? *De plundering!* Neemt de stad, zegt men hun, en *twee uren plundering zullen uwe inspanningen beloonen.* Burgers van Brussel! Verdubbelt dus uwe waakzaamheid; voegt bij uwe barricades, die schrikbare versterkingen, nieuwe versperringen.

„ Steenen, uit de vensters geworpen, hebben de helft der Parijsche omwenteling bewerkt. Gaat gij ook voort, met uwe ramen voorzien te houden van die schrikverwekkende werktuigen, en dat de verpletterde vijand leere, wat het kost, eene bevolking, die vrij wil zijn, in haren eigen boezem te komen aantasten.

Brussel, den 24 September 1830. De Administrative Commissie,

Baron VAN DER LINDEN D'HOOGVORST.
ROGIER, advocaat van Luik.
JOLLY, oud-officier van de Genie.

Er zoude op deze proclamatie meer dan eene gegronde bedenking kunnen gemaakt worden; wij willen alleen doen opmerken, dat hierdoor ten volle wordt bevestigd, dat men de ingezetenen van Brussel heeft diets gemaakt, dat de troepen, gedurende twee uren, de stad zouden plunderen. Elk weet, dat dit berigt *valsch* is, en alleen is *verzonnen* om de gemoederen op te hitsen en alle inwoners tot tegenstand aan te zetten.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.